

VOKIEČIŲ PARLAMENTAS RENKA KANCLERI

ŠIANDIEN WILLY BRANDT TIKISI TAPTI V. VOKIETIJOS KANCLERIU

BONA. — Šiandien Vakarų Vokietijos parlamento žemieji rūmai, bundestagas susirenka sesijon rinkti vyriausybės galvoskanclerio. Tai yra istorinė diena, nes pirmą kartą pokarinėje Vokietijoje valdžios vairą gali paimti socialdemokratų partija su kancleriu Willy Brandtu priekyje. Nuo 1949 metų krikščionys demokratai per 20 metų laimėdavo rinkimus. Vadovaujami Konrado Adenauerio, Ludvigo Erhardo ir Kurto Kiesingerio, krikščionys demokratai prikėlė Vokietiją iš karo griuvusių, atstatė krašto pramonę ir išlėkė kraštą į pirmiausių pasaulio valstybių tarpą.

Čekų darbininkų nepasitenkinimas

VIENA. — Šią savaitę Čekoslovakijoje įvyks visoje eilėje jmonių darbininkų mitingai. Pramonės centruose jaučiamas įtempimas darbininkų tarpe. Jis daugiausia kyla dėl valdžios grąsinimo įvesti šeštąją darbo dieną, kuri buvo panaikinta 1962 m.

Čekoslovakijos valdžios delegacija išvyko į Maskvą prašyti Kremliaus vadų ekonominės paramos. Po sovietų okupacijos visame krašte pastebimai nusmuko darbo moralė ir produkcijos našumas. Ekonominė padėtis esanti labai rimta.

Čekoslovakijoje iš rąkų į rąkas slapta platinamas Aleksandro Dubčeko pareiškimas paskutiniame komunistų partijos centro komiteto posėdyje. Po posėdžio, kuris įvyko rugsėjo 26 d., valdžia nieko nepaskelbė apie Dubčeką kalbą, tik pastebėjo komunistų, kad jis dalyvavo. Pasirodo, kad Dubčekas gynė savo vyriausybės politiką, kuri privedė prie sovietų kariuomenės įgyviavimo. Jis paneigė, jog Čekoslovakijai grėsusi kontrarevoliucija. Lapeliuose sakoma, kad Dubčekas ne tik atsiskakė kritikuoti save ir savo liniją, bet kaltinęs Gustavą Husaką ir kitus konservatyvius komunistus, kad jie jį ir jo šalininkus šmeižia ir iškraipą įvykius.

Čekoslovakijos darbininkų nepasitenkinimas kyla ir iš to, kad valdžia pradėjo valymą ir darbo umijų vadovybėje. Metalo darbininkų vadovas Vlastimil Toman buvo pašalintas iš pareigų.

Sumažėjo ROTC studentų skaičius

WASHINGTONAS. — Amerikos universitetuose vis daugiau įsigalint nuotaukoms prieš karą Vietname ir prieš vyriausybės politiką, smarkiai sumažėjo šių metų studentų dalyvavimas ROTC klasėse (Reserve Officer Training Corps). Praešimais iš 30 aukštesniųjų Amerikos mokyklų rodo, jog ROTC kadetų skaičius gerokai sumažėjo. Mississippi universitete pirmame kurse yra 284 kadetai mažiau, negu pernai. Nebraskoje pernai klasėje buvo 150 studentų, o šįmet tik 100.

Pirmamečiai studentai kartais bijo pajuokos ir pravardžiavimų iš senesniųjų studentų, ROTC priešų. Jie nemėgsta pasirodyti universitete su uniforma. Kiti tačiau pareiškė turį gilių principinių priekaištų karo mokslui. Vienas Berkeley universiteto studentas medikas pasakė korespondentui, kad visi sa karinė struktūra jį tiesiog susargdinanti. Jis mokosi, kaip

Šiaurės Airijoje konfliktas tarp protestantų ir katalikų nesibaigia. Viršuje matome britų kareivius patuliuojančius katalikų rajoną. Apačioje, kairėje minia protestantų su savo fanatiku vadu, kunigu Ian Paisley, dešinėje — Belfasto policininkas atiduoda britų daliniui savo revolverį.

SUSLOVAS AŠTRIAI KRITIKUOJA KINJOS VADŲ UŽIMTĄ POZICIJĄ

MASKVA. — Sovietų Sąjungos ir Kinijos derybų išvakarėse sovietų Tass agentūra paskelbė žymaus sovietų partijos teoretiko Michailo Suslovo straipsnį, kuris įdėtas žurnale „Komunist“. Straipsnyje Suslovas aiškiai pamerkia Kinijos partijos laikyseną ir, tarytum, paskelbia pasauliui, jog derybos su kiniais dėl sienų nereikia, jog Kremlius prima kinų ideologinius nukrypimus. Panašiai ir Kinija, paskelbdama apie būsimas derybas su sovietais, pabrėžė savo pareiškime spalio 7 d., jog negalima ešą paslėpti principinių skirtumų tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos, skirtumų, kurie tęsis dar ilgą laiką.

Suslovas savo straipsnyje nurodo, jog viso pasaulio komunistai ešą giliai supykinti ir neramumo apimti dėl nuotykių išėjimo. Sovinistinės dabartinės Kinijos partijos vadų politikos. Tie vadai nutraukė santykius su marksizmu-leninizmu, jie paneigė tarptautinio internacionalizmo principus ir bandą suskaldyti pasaulinio komunizmo gretas.

Toks elgesys, — sako Suslovas, — kenkia tarptautiniam komunizmui, kenkia Kinijos darbo liaudžiai ir pačiai Kinijai. Ši tokia linija negalinti pasiekti. Visi marksistai-leninistai ešą įsitikinę, kad anksčiau ar vėliau pats gyvenimas prives, kad mokslinio socializmo idealai Kinijoje triumfuos ir Kinijos liaudis vėl galės prisidėti prie pasaulio darbo žmonių kovos prieš imperializmą, už taiką, demokratiją ir socializmą.

Šis aukšto politbiuro nario pareiškimas ir, ypač, prieš pat derybų su Kinija pradžią lyg siekia atskirti sovietų vyriausybės veiksmus nuo sovietų partijos pažiūrų. Vyriausybė siekia vaidmuo, kaip partijos sekretoriaus ir vyriausybės premjero, sukoncentravęs per daug galių vienoje rankose.

Sovietų delegacija Pekine buvo sutikta šaltai, bet korektiškai. Sovietų delegacijai vadovauja Kuzniecovas, delegacijoje iš viso yra 30 asmenų. Aerodrome sovietus susitiko antradienio kinų valdžios pareigūnai, jų tarpe kinų delegacijos derybose vadovs, viceministeris Chiao Kuan Hua.

Viceprezidentas pasmerkė protestus

WASHINGTONAS. — Viceprezidentas Agnew, kalbėdamas New Orleans respublikonų pietuose, gan griežtai pasmerkė protesto prieš Vietnamo karą moratoriumo dieną, kurią jis pavadino „neišmintinga demonstracija, kurią padrasina išleptų, įžulų snobų korpusas, vadinas save intelektualais“. Viceprezidentas įspėjo, jog „užkietėję kritikai ir profesionalai anarchistai planuoja dar didesnes ir kovingesnes, su smurtu demonstracijas.“

Viceprezidentas, kalbėdamas apie šių dienų sunkumus, pareiškė, jog jaunimas savo jautriausiu ir aukščiausiu fizinės jėgos metų zenite dar save apkrauna narkotikais ir dirbtiniais dirgančiais vaistais. Jaunimas todėl prarandąs visa aiškumą, kieta protavimo prielaidas, jas jis ignoruoja, šokdamas į iš anksto nustatytas išvadas. Šių dienų studentas neina į universitetą išimti, bet — skelbė. Praeitie patyrimai neklauzomi, atmetami šių dienų antagonizme, kuris žinomas generacijų tarpeklio vardu, — pareiškė viceprez. Agnew.

Jis toliau priminė, jog protestų rengėjai labai nepatenkinti, kai jiems primenama, jog jie nepasmerkė, neatsiribojo nuo priešų Hanojuje paskelbtų tikslų. Demonstracijos tik tiek turėjo prasmės, — kaip išvalomieji vaistai tiems, kurie jaučia reikalą tokius vaistus imti, negalėdami duoti problemai konstruktyvaus sprendimo.

Viceprezidentas nurodė, kad Amerika jau mažina savo kariuomenę Vietname, bus išvežta apie 20% kovos dalinių. Amerika pasiūlė išvežti per 12 mėnesių visą kariuomenę, jei šiaurės Vietnamas irgi tą patį padarytų.

Kaip žinoma, šiaurės Vietnamas reikalauja, kad Amerika nestatytų jokių sąlygų, o tik pati išvežtų kareivius.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar Wilkes Barre teisme prokuroras Edmund Dinis įrodinėjo, kodėl reikia iškasti sen. Kennedžio automobilyje žuvusių merginą Mary Jo Kopechne. Prokuroras nurodė, kad ne vienas klausimas liko neatsakytas, daug liudininkų parodymų susikryžiuoja. Merginos tėvai kovoja, kad jos kūnas nebūtų judinamas.

♦ Prezidentas Nixonas pareiškė spaudai, kad jis pats išstudijavęs visą teisėjo Haynesworth praeitį ir neradęs nieko, kas jam neleistų būti Aukščiausio Teismo nariu. Jis neatšauksis savo paskyrimo, net jei pats teisėjas to prašytų.

♦ Kremliaus vadai iškilmingai ir šiltai sutiko Čekoslovakijos delegaciją, kuri devynias dienas viešė Sovietų Sąjungoje. Būsiąs pasirašytas svarbus dokumentas.

♦ Sen. Goldwateris pasiūlė, kad amerikiečiai paremtų savo kareivius Vietname demonstracijomis lapkričio 11 d. — karo veteranų dieną.

♦ Generolas Westmorelandas, armijos štabo viršininkas, pareiškė, kad kareiviai Vietname yra nusivylę ir įžeisti spalio 15 d. demonstracijomis, reikalaujančiomis tuojau pasitraukti iš Vietnamo.

♦ Ilgametė Illinois atstovė JAV kongrese Frances Dawson iš Evanstono paskelbė, kad ji daugiau į kongresą nekandiduos.

♦ Vyriausybė pasiūlė kongresui sušvelninti bausmes už marijuanos vartojimą.

ŠIANDIEN JAPONIJOJE PRASIDEDA DEMONSTRACIJŲ PRIEŠ KARĄ MĒNUO

TOKIJO. — Šiandien Japonijoje prasideda komunistų ir kitų radikalinių kairiųjų grupių organizuojamas protesto mėnuo. Antradienis paskelbta tarptautine taikos diena, tačiau japonų policija ir gyventojai laukia smurto pasireiškimo, šiandien daug krautuvių uždaryta, kitų langai apklijuoti popieriais. Valdžia suorganizavo 25,000 policijos jėgą, kuri rengiasi išlaikyti taiką ir rimti. Demonstracijos remia ir kai kurios Japonijos darbo unijos. Protesto tikslas — sustabdyti karą Vietname ir uždrausti Japonijos vyriausybei pratęsti gynybos susitarimą su Amerika.

Buvęs viceprezidentas Humphrey, kuris atvyko į Japoniją savaitės privataus vizito pateko į patį demonstracijų karštį.

Japonijos-Amerikos saugumo ir gynybos sutartis, pasirašyta dešimčiai metų 1960 metais, turi būti atnaujinta ateinančiais metais. Radikalųjų kairės partijų vadai prisiekė daryti viską, kad japonų vyriausybė sutarties nepratęstų. Kai kurios politinės grupės neslepia, jog šitokios demonstracijos yra tik taktai pradžia. Vietnamo karas ir gynybos sutartis esanti tik platforma, kurios pagalba bus siekiama tolimesnių tikslų — Japonijos socialinės struktūros pakeitimo ir valdžios nuvertimo revoliuciniais metodais.

Jau šeštadienį septyni zengakuren grupės studentai bandė okupuoti premjero Sato rezidenciją. Policijai pavyko juos visus sumti. Kita grupė įsibrovė į valdančios japonų liberalų-demokratų partijos centro būstinę, kur buvo išdaužyti langai, sudaužyti baldai ir vidaus įrenginiai. Nors grupei pavyko pasistatyti užimtame pastate barikadas, policija juos suėmė. Trečia grupė studentų bandė užimti Tokijo kalėjimą, tačiau jiems nepavyko. Dabar radikalų grupės reikalauja paleisti visus suimtus studentus ir grasi-na susprogdinti Amerikos ambasados rūmus.

Japonijos miesto taryba šiandien laukia daugiau smurto. Japonų gynybos ministerija atkirsta nuo praeivių spygliuotos vietos tvora. Visur pilna policijos sargybos. Geležinkelių stotys keičia tvarkaraščius ir stiprina apsaugą. „Tarptautinės taikos“ diena Japonijoje nežada būti taikinga.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas savaitgalį praleido Camp David su savo patarėjais ir ministerais. Skelbiama, kad buvo svarstyta ar neapsimokėtų Vietname paskelbti vienašališkas karo paliaubas. Tada, kai kurių patarėjų manymu, komunistai puldami užsitarnautų agresorių vardą ir būtų galima įrodinėti, kad jie nenori taikos.

SAN FRANCISCO. — Policija Kalifornijoje ieško pamišėlio, kuris giriasi jau nužudęs penkis asmenis ir dabar žada pulsti mokyklų autobusus ir šaudyti vaikus. Policija gauna per dieną apie 1,000 įvairių pranešimų ir patarimų, kaip sugauti žmogžudį.

CUA VIET. — Pietų Vietname buvo paleisti namo 10 šiaurės Vietnamo žvejų, kurie buvo audros atnešti prie P. Vietnamo. Jų laivas paskendo, bet Amerikos laivynas nupirko naują žvejų laivą, susodino komunistinio Vietnamo žvejus ir palaidėjo juos iki tarptautinių vandenių, palinkėdamas jiems „gero vėjo“.

BELFASTAS. — Airijoje buvo susprogdinta elektros stotis, esanti netoli šiaurinės Airijos sienos. Vienas sprogdintojas rastas sužeistas.

VATIKANAS. — Popiežius atšaukė vyskupų sinodo darbotarke, sudaryta Romos Kurijos, po to, kai vyskupai ją kritikavo savo kalbose.

Nauja istorija smerkia Čruščiovą

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje laikas nuo laiko išleidžiama nauja komunistų partijos istorijos laida. Ji vis pakeičiama pagal esamuosius valdovus ir jų pažiūras. Paskutinėje 40-ties „istorijos“ laidoje daugiau kaltinamas Nikita Čruščiovas ir išleidžiami jo paskelbtos Stalino kritikos paragrafai.

Stalinas nebuvo kaltas dėl milžiniškų valymų ir teroro. Tą darbą daugiausia dirbęs slapto-sios policijos vadas Izventi Beria.

Apie Čruščiova istorija sako, kad jis kaltas dėl nepasisekimų žemės ūkyje, o jo dvigubas vaidmuo, kaip partijos sekretoriaus ir vyriausybės premjero, sukoncentravęs per daug galių vienoje rankose.

pagarsėjusią sieną, vis daugiau vokiečių pabėga per kitas komunistines valstybes: Čekoslovakiją, Vengriją. Tie du jaunuoliai, mechanikai iš Ryty Berlyno, vienas 20, kitas 19 metų, specialiai nuvažiavo į Lenkiją, planuodami pagrobti jos lėktuvą, grįžtantį į Berlyną.

Pagrobtu lėktuvu pabėgo į vakarus

BERLYNAS. — Sekmadienį du jauni vokiečiai, nuvykę iš Ryty Vokietijos į Lenkiją ir nusipirkę biletus skristi atgal į Ryty Berlyną, kelionės metu grasindami dviem revolveriais, kurių tik vienas buvo užtaisytas, privertė lenkų lakūnus nusileisti Vakarų Berlyne, Tegel aerodrome, prancūzų zonoje. Lėktuve buvo 61 keleivis ir 9 įgulos nariai, iš keleivių — 20 buvo Ryty Vokietijos gyventojai. Skrendant per Berlyną keleivinį lėktuvą pasitiko sovietų karinis lėktuvas, kuris bandė traukdyti keleiviniam lėktuvui nusileisti vakarų pusėje. Jauni piratai turėjo priversti lenkų pilotus smūgiu į galvą klausyti jų nurodymų. Abu pagrobėjai pasiliko Vakarų Berlyne, o lėktuvas, sovietų Iljušin-18, sugrįžo į Ryty Vokietijos pusę, Schoenfeldo aerodromą. Tai pirmas lėktuvo pagrobimas Ryty Vokietijoje. Kai komunistų valdžia pastatė savo

gelbėti žmonių gyvybes, kaip prailginti jų gyvenimą, o grėta, kitoje klasėje ROTC studentai klausia paskaitų, kaip žudyti žmones.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

VIDURIŲ UŽKIETĖJIMO TVARKYMAS

Gyvenk teisingai — viduriai dirbs tvarkingai
Gyvenimo tiesa

— "Daktare, aš turiu labai kietus vidurius. Be piliulės mano viduriai nesijudina nė iš vietos" — tokį ar panašų nusiskundimą iš savo pacientų dažniausiai girdi gydytojas savo darbo kambaryje. Tai mažiausiai žinių — informacijų gydytojui duodantis nusiskundimas. Mat, ką vienas žmogus laiko vidurių užkietėjimu, tas kitam yra normalus žarnų veikimas. Arba vėl — vieni žmonės labiau rūpiasi vidurių tuštinimosi dažnumu, kiti — vidurių išsistūtinimo spalva bei forma. Mūsų žarnos yra labai savotiškas organas. Kaip nė vienas kitas organas mūsų kūne, žarnos gali būti pagadintos dvejopai: 1. jomis nesirūpinant, ir 2. per daug apie jas šokinėjant. Dažniausiai kieti viduriai atsiranda dėl žarnų veiklos sutrikimų, kitaip sakant, dėl funkcinių priežasčių, o ne dėl vėžio, ne dėl jų susiaurėjimo ar kitų struktūrinių — anatominų žarnos pakitimų.

Žarnų darbą sutrikdo daugelis dalykų

Žarnos gali sustoti reikiamai veikusiai dėl labai skirtingų priežasčių apturėtų žmogaus nuo mažumės. Sakysime, mažas vaikas sulaiko savo vidurių išsistūtinimą. Arba toks molat kuo užsiėmęs, vis besukubas žmogus tariasi neturįs laiko ištuštinti vidurių, kai jam natūralus tuštinimosi noras užėina. Toks geriau tuo laiku ką nors dirba, tik jau savo žarnų reikalavimą neklauso. O čia štai dar ir trečia negerovė. Būtent pagyvenęs žmogus nustato savo viduriams tuštinimosi laiką pagal laikrodį: jam jie turi tuštinti minutės tikslumu. O kai jie taip nesituština, jis reikalauja iš žarnų tikslaus elgesio, pildamas į savo žarnas stiprius liuosuojančius vaistus.

Dvi svarbiausios užkietėjimo priežastys

Kai sužinoma, kaip pacientas supranta savo vidurių neišsistūtinimą ir kai gydytojas įsitikina, kad pacientas tikrai turi kietus vidurius, tai lieka sužinoti dar du dalykai: 1. reikia išaiškinti, ar vidurių užkietėjimas — chroniška konstipacija yra tik pasekmė kokios nors ligos žarnose, ir 2. ar vidurių užkietėjimas yra dėl žarnų nejudrumo atsiradęs, kitaip sakant — funkcinis. Prileiskim, kad paciento kieti viduriai yra funkcinis; tai yra dėl žarnų neveiklos, o ne dėl vėžio, ne dėl žarnų susiaurėjimo bei uždegimo gavoši kieti viduriai. Tada reikia aptarti, koks yra geriausias būdas tam dėl žarnų neveiklos atsiradusiam vidurių užkietėjimui pašalinti. Čia reikės išaiškinti, kaip pažint simptomai

tinį vidurių užkietėjimą, tai yra tokį, kuris atsiranda po žarnų neveiklos kūdikystėje, vaikystėje, suaugusiojo gyvenime ir senatvėje. Čia taip pat aptarsime, kaip geriausiai tvarkytis su kietais viduriais kiekviename žmogaus amžiaus laikotarpyje. Labai svarbu, kad mes visi — vaikai, suaugusieji ir ypač seneliai — išmoktume tvarkingai elgtis su savo viduriais.

Vidurių užkietėjimas vaikystėje

Vaikams viduriai užkietėja dažniausiai dėl šių dviejų priežasčių: 1. dėl permažai suvalgomų vaisių ir daržovių, ir 2. dėl per daug suvalgomų miltinių — krakmolinių valgių ir baltymų. Pas vaikus skausmingas žarnų tuštinimasis ar vaiko atkaklus priešinimasis sėdintis ant puoduko gali sukelti išeinamosios žarnos užsikibimą mėšlu. Toks stovis angliškai vadinasi fecal impaction. Jei pradėsi vaikui dėl kietų vidurių nuolat naudoti klizmas ir žvakutes, jos pajaudina vaiką ir jis ima jų reikauti per visą tolimesnę savo gyvenimą.

Kai motina, atėjusi pas gydytoją, skundžiasi, kad jos vaikas turi kietus vidurius, tai ji dažniausiai išpūstai kalba apie savo vaiko kietus vidurius. Tokios motinos dažniausiai šitaip apibūdina savo vaiko vidurių negerovę: "Mano vaikas tuština kas trečia diena ar tik kartą savaitėje". "Mano vaikas nuolat sūpeta apatines kelnautes". "Mano vaikas tuština gausiai — ir tas skaudina jį". "Mano vaikas priešinasi vidurių tuštinimuisi, aš esu tikra, kad jis turėtų normalius vidurius, jei jis leistų išsistūtinėti". Taip ir dar kitaip motinos išsako savo vaiko negerovę dėl kietų vidurių.

Retai vaiko viduriai užkietėja dėl anatominų pakitimų

Kaip minėta, vaiko viduriai dažniausiai užkietėja tada, kai jis netinkamai maitinasi: permažai valgo vaisių ir daržovių ir per daug valgo miltinių — krakmolinių valgių ir baltymų. Tik retais atvejais perretas žarnų tuštinimasis pas vaikus esti dėl žarnų anatominio nenormalumo. Roentgeno spinduliais peršvietus žarnas, susekama, kad toks retai besituštinantys vaikas turi labai plačią apatinę storosios žarnos dalį. Angliškai ta liga vadinasi Redundant Sigmoid Colon. Tada išsiplėtusioji žarnos dalys susirenka daug mėšlo — per ilgai jis ten užsibūna. Dėl to vaikas rečiau tuština, bet už tai jo viduriai esti gausūs.

Ivairūs vaiko vidurių užkietėjimo atvejai

Dar viena priežastis, dėl kurios vaiko viduriai sukietėja, bū-

Žurnalistas ir teisininkas Balys Pupalaigis laimėjo Marijos Bosienės užmaitinti ir iškeptą tortą, specialiai pagamintą Pagyvenusių Lietuvių Namams taisyti. Alvuodo pirmininkas Antanas Stakenas prašo laimėtoją pasakyti visiems, koks laimėto torto skonis ir kaip jis patiko.

Martyno Nagio nuotrauka

tent dvejojų, vadinamųjų simpatinių ir parasimpatinių žarnų sienelės įnervuojančių nervų nesubalansavimas. Tas tų žarnų sienelėse esamų nervų nesubalansavimas talkina vidurių sukietėjimui pas vaikus. Mat, tada sumažta storųjų žarnų sienelių judesiai, ilgiau užsilaiko žarnose mėšlas, o skysčių iš žarnų daugiau susigeria atgal į kūną. Taip tada ir gaunasi per kieti viduriai.

Dar kitas atvejas, kada vaiko viduriai kietėja. Vaikai, ypač 2-4 metų amžiaus sulaukusieji, kartais ima savo žarnose mėšlą suklijuoti. Vaikas gali imti priešintis, darytis baikus, kai motina mėgina jam pastatyti klizmą ar įduoti žvakutę vidurių paluosavimui. Vaikas priešinasi taip besielgiančiai motinai. Tada vaikas sutraukia raumenis apie išeinamąją angą. Tokiam stoviu užsietę, gaunasi išeinamosios angos srityje sujaudinimas. Jei tas dažnai kartojas, vaikui gali tai suteikti malonumą apturint klizmą ir žvakutes — su pozitorijas. Tada vaikas pripranta prie klizmų ir žvakutė — jis ima jų prašyti ir be jų negali apsieiti. Taip ir gaunasi chroniški klizmų bei žvakutė vartotojai. Tokie net pradžioje nemeta nesveiko įpročio.

Kai kietas mėšlo gabalas visai užkams išeinamąją žarną

Jei išeinamojoje žarnoje mėšlas pas vaiką sukietėja didesniais gabalais, tada esti skausmingas tų gabalų išlinkimas iš žarnos. Toks vaikas savo noru sulaiko vidurių tuštinimąsi. Juo ilgiau jis nesituština, tuo kieto mėšlo gabalas išeinamoje žarnoje vis daugiau didėja. Pagaliau vaikas ima visai nesituštinti. Mėšlas esti užkimsęs beveik visą žarnos spindį. Tada tik žarnų svyrai tamsaus mėlino skysčio pavidale po truputį sunkiasi nuolat laukan ir teršia vaiko baltinius. Toks save teršiantis vaikas vaikšto kelius suglaudes. Jis ima jaustis nesaugus. Jis nori palikt namus, kuriuose jis gyvena. Jam ima nesisekti mokykloje. Jis gėdinasi savo nuolatinio dvokimo. Taip ir esti toks pas vaikus vidurių užkietėjimas pagrindine priežastimi, o ne pasekmė nervų pažeidimo — emocinio vaikų sutrikimo.

Štai kaip reikia motinoms tvarkyti savo vaikų vidurius

Apžiūredamas kietus vidurius turintį vaiką gydytojas, žino savo darbą. Jis apžiūri išeinamosios angos sritį, pačią angą ir storąją žarną. Kreipiamas dėmesys į perstipriai uždarytą angą, į galimus odos įplyšimus, į bendrą vaiko sveikatos stovį. O jei kūdikis — tai žiūrime, ar pakankamai atidaryta yra išeinamoji anga. Tai gydytojo darbas. O ką turi daryti motina turėdama kietų vidurių vaiką? Štai kaip reikia tvarkyti kiekvienai motinai su savo vaiku, kad jie neturėtų kietų vidurių. 1. Nustatyk laiką, kada mažas vaikas turi tuštinti savo vidurius. Kai kurie vaikai gerai įpranta tuštinti už pusės valandos po pusryčių. Skiriama tam 15 minučių ir sekama pa-

gal laikrodį. Galima savo vaipatinti ir parasimpatinių žarnų nustatyti. Kartais vaikas nori tuštintis po didžiausio valgio, o ne po pusryčių. Tai irgi gerai. 2. Nustatyk šeimai valgomą laiką ir jo laikykis, ypač su vaikais taip daryk. 3. Žiūrėtina, kad motina ir šeima, žinoma, ir vaikas valgytų šiuos maisto gaminius kasdien. Šviežius nenukūpti vaisiai. Troškinti vaisiai, pvz. obuolių košė. Sausi vaisiai, pavyzdžiui obuoliai, razinkos ar figos. Nesumalti grūdai, kurie vadinasi "shredded wheat". Gera tokių grūdų juoda duona. Žalios daržovės ir salotai. Daržovių bei vaisių sriubos. Taip pat virtos ar žalios lapotos daržovės — kopūstai, kaliflorai, salierai. 4. Įpratink vaiką daug gerti skysčių. Mokyk vaiką pavyzdžiui, o ne pamokslais. Geriausiai, kad įprastų visi aplinkėje esą vaikai į vaisių sultis, o ne į dažytus skysčius. Tai jau visų aplinkėje gyvenančių žmonių darbas. Neįpratinkime vaikus prie saldžių skysčių. Tokie vaikai bus sveikesni ateityje. Laikiniai galima pasaldinti truputį geriamą skystį. Dabar niekas nesijaudina dėl geriamo alaus kvortomis, bet rašo laikraščiuose apie menamą žalą gausaus graifrukto sunkos gėrimo. Mat, įvairiai žmonės save į kapus varo.

Jei prisieina su daktaro patarimu kokius dėl vidurių suminkštintimo vaistus vartoti, tai pildyk gydytojo nurodymus ir nustok juos vartojęs gydytoji patarus. Išvada. Tik retais atvejais žmogaus, ypač vaiko, viduriai sukietėja dėl struktūrinių žarnų pakitimų. Dažniausiai kietų vidurių priežastis — mūsų pačių paikystė. Tad imkime savo galva gyventi: naudokime daug naudingų skysčių — sriubų ir vaisių sunkų. Neįpraskime į jokių vaistų viduriams laisvinti. Jei dabar juos vartojam, tuoj liaukimės tai darę — pradėkime gausiai daržovių — vaisių naudoti.

Pasiskaityti. Cecil; Text — Book of Medicine.

Apie pianumą šaką...

Čia norisi pakalbėti apie įdomų, bet dažnai pamirštamą reikalą, tai apie pianumą šaką, ant kurios mes patys sėdime. Dažnai girdime ir patys su tam tikra ironija kartais pasakome — senis, senė...

Koks garbingas ir kartu žiaurus tas žodis, kuriame koncentruojasi visas žmogaus gyvenimas ir jo esybė. Deja, šiandien žilas plaukas nebesukelia pagarbos jausmo, nes tokia jau yra šių dienų logika. O visgi senas žmogus, turėdamas niekuomet nesenstančią širdį, net ir regėjimo netekęs, mato, jaučia ir kantriai pergyvena. Ši padėtis šiek tiek palengvėja žinant, kad ir visagalingus senstą ir su savo dogmomis, miršta. Taip jau yra ir, tur būt, taip turi būti...

Kaip ten bebūtų, bet labai nemalonu matyti visai nusenusių žmogų, nenorintį apleisti šį pasaulį, kuris senai jau jį apleido ir išsivadėjo kaip netikusio balasto. Senatvė dar turi ir kitų gan

Brighton Parkas

Brighton parkietė ponija Stella Conrad gražiai gyvena puikiame nuosavame name. Iš šalies žiūrint, rodos, nieko negalba atėjo Social Security ir Medicare. Juo labiau, kad karti praktika rodo, jog daktarų tarpe atsiranda net tokių, kuriems labiau rūpi paciento materialinė padėtis, negu jo sveikata. Nieko stebėtino, kad minėta aplinkybė ligonį verčia savo sveikatą gelbėti įvairiais būdais — įvairiais garsiais reklamuojamais vaistais, kurie dažnai savo paskirčiai ir ligai neatitinka. Tokiu būdu ligonis, beieškodamas sveikatos, ją visai suardo.

Atrodo, kad mūsų laikraščiai, kaip Naujienos, Draugas ir kiti, pasiryžo gydymo klausimą padaryti prienamąsį ir tam reikalui įvedė sveikatos reikalams nagrinėti skyrius.

Suprantama, kad tokiam svarbiam reikalui nagrinėti kviečiami medicinos žinovai ir autoritetai. Mūsų laimė, kad kalbamą skyrių pasiėmė tvarkyti mūsų prietelius, didžiai gerbiamas daktaras J. Adomavičius. Jis su dideliu pasišventimu ir gilia praktika kiekvienam pagalbos ieškančiam nuoširdžiai pataria, smulkiai nagrinėja pasireiškusių ligos priežastis, simptomus, gydymo ir užsilikymo sąlygas, dietą ir ligos pasekmes. Gerbiamas daktaras dar nurodo ir kiekvienai ligai vaistus, ir jų vartojimo būdą.

Su šiuo laiku mediciniškos tiesos aiškinimu gerb. daktaras dar veda griežtą kovą su dvasios ubagybe ir jos sunkiais padariniais.

Turiu prisipažinti, kad ir aš kaip gaunantis pensiją, dr. Adomavičiaus nurodytais vaistais pasinaudoju be jokio pacientiško atlyginimo. Kelis metus vargau su kojos gysly skleroze. Panaudojus nurodytus vaistus, tie visi negalavimai dingo. Todėl gerbiamam daktarui nuoširdžiai

Kitą dalį pasikalbėjimo turėjome apie Naujienų dienraštį. Stella įdomiai su šypsena papasakojo, kad Naujienas skaitanti per visus laikus, nuo pirmo numerio. Taip pat skaito ir Sandarą. Taigi ji yra rimta proga plačiau išsikalbėti apie lietuviškos spaudos seną skaitytoją ir rėmėją. Nors pasirodo visai kas kita. Viso Naujienų prenumerata jos dar kių bėdų bėdėlių pas mus visus niekuomet netrūksta. Štai aną dieną man pas Stellą Conrad sustojus ir draugiškai pasikalbėjus, ji su giliu liūdesiu nusiskundė, kad dar neperseiliai po labai sunkios ligos jos vyrai mirus, pasiliko našlė. Sako, vaikai išauginti ir jie gerai įsikūrę.

Kitos išeities nebėliko, kaip ši gerą ir naudingą namą paduoti, nes išlaikyti jo neįmanoma.

dėkoju už ypatingos vertės vaistų nurodymą. Dėkoju ir Naujienoms už sveikatos skyriaus įvedimą. Vladas Narbutas

Prie įvažiavimo į vieną New Yorko garažą kabo toks skelbimas: "Patikrinti stabdžius kainuoja 3 dolerius, o laidotuvės mažiausiai 300 dolerių".

♦ Europiečiai gyvena ilgiau negu amerikiečiai. Gydytojų nuomone, amerikiečiai per mažai vaikščioja.

Quarterly dividends are very interesting

And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.

Frank Zogas, President

4 3/4%

PASSBOOK SAVINGS
Paid and Compounded
QUARTERLY

5 1/4%

6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Paid Quarterly
\$1,000
MINIMUM

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

J. KLAUSEIKIS

APIE MOBILIZACIJĄ PRIEŠ 30 METŲ

3

"Manau, kad mums šaudyti nereikės", — pranašingai kalbėjo kuopos vadas

Tam tikra dalis kauniečių buvo pamėgę pasivaikščiojimą Laisvės alėjoje. Būriai studentų ir studentų jaunatvišku linksmumu užpildydavo ne tik taką tarp liepų, kurios buvo susodintos viduryje gatvės, bet ir šaligatvius. Ir valdininkija, žemesnioji ar aukštesnioji ponija, laikė "geru fasonu" retkarčiais Laisvės alėją pereiti, jei ne pavakaryje, tai nors sekmdienį, po mišių Iguļos bažnyčioje, per žingsniuoti alėją iki teatro ir atgal. Pažinojau vieną žemaitį, kurs sakydavosi nuo studentavimo laikų taip Laisvės alėją pamėgęs, jog negalįs nė vakare eiti gulti, jei nė kartą per Laisvės alėją neperžingsniauęs, kažkaip neramu darydavęsi, lyg poterių nesukalbėjus.

1939 m. rugsėjo pačioje pradžioje į kariuomenę buvo pašauktas vienas mano bendradarbis, su kuriuo dirbova Kauno miesto ligonių kasos viename skyriuje. Jau beveik antrą savaitę jis kariuomenėje baigė, o aš buvau apkrautas didesne darbo "porcija". Ką anksčiau jis dirbdavo, tas buvo pavesta man, kartu nemažinant ir anksčiau mano turėtojo darbo. Nieko nepadarysi. Buvo ir spaudoje rašoma ir vyriausybės narių kalbama, jog valstybėje gresia pavojai ir įvairūs sunkumai, tad kiekvienas turi pasiimti didesnę naštą. Turi daugiau padirbėti, turi pakentėti.

Rugsėjui įpusėjus, Vokietijos ir Lenkijos karui vykstant, vakariniai Laisvės alėjos pasivaikščiojimai buvo dar populiariaresni. Tai buvo gyvas žinių ir komentarų šaltinis — visos viešos ar neviešos Kauno naujienos besivaikščiojančių žmonių būdavo aptariamoms, sprendžiamomis ir įtraptautiniams klausimams. Vieną vakarą Laisvės alėjoje prisigretinau prie

dvių pažįstamų pasivaikščioti į alėją atėjusių karininkų. Kalbą karine tema labai lengvai pradėjau, paaiškindamas, jog mano bendradarbis jau beveik prieš dvi savaites pašauktas kariuomenėn. Ir, tartum juokdamas, tariau:

— Kada jį paleisite, man nusibodo vienam dirbti?...

Vienas tų karininkų, o jis buvo pernai rudenį miręs kapitonas Pranas Petrauskas, labai greitai man atsakė:

— Vietoj laukęs, kada tavo bendradarbis grįš, ruoškis pats... Mobilizacija artėjo.

Katinausko baras

1939 m. rugsėjo 17 d. lietus pylė, kaip iš kibiro. Kaune pavakarys buvo jautrių kalbų ir nepaprastų nuotaikų judinamas. Du mano bičiuliai telefonu paskambino, jog gavę mobilizacinius įsakymus ir išvyksta į kariuomenę. Policininkai, lietaus nuprausti, bėgiojo iš namo į namo, nešiodami mobilizacijos įsakymus. Kas per mobilizacija? Dalinė ar visuotinė? Kiek pašaukta vyrų, niekas nežinojo.

Nemažas karinių žinių centras buvo Jono Katinausko alaus baras, buvęs Donelaičio ir Parodos gatvių kampe. J. Katinauskas keletą metų dirbo Ekonominėje karių bendrovėje, kurios krautuvė buvo Laisvės alėjoje. Ta aplinkybė ir labai draugiškas jo būdas, tur būt, buvo lemiamos aplinkybės, jog Jonas Katinauskas turėjo labai daug draugų karininkų. Atrodė, jog mobilizacijos šokant keletą metų — Jonas Katinauskas vokiečių okupacijos metu buvo areštuotas kaip lietuvių tautos įkaitas kartu su daugeliu kitų, ypač žymesnių vyrų — kaip Balyš Sruga — marintas Stuthofio koncentracijos lageryje. Hitlerio galybei griūvant iš kaceto išėjo ir dabar gyvena Lenkijoje).

Gyvenau tais metais Janulaičių klubo vienos narės name, Donelaičio gatvėje. Tai buvo dantų gydytojos Janulaitės-Matjošaitienės namas.

Buto savininkai buvo labai labai malonūs žydai. Tą lietingą mobilizacijos dieną visa jų šeima buvo namuose. Sakiau, jog išeinu žinių apie mobilizaciją pagaudyti ir palikau Katinausko baro telefono numerį, jei kas ma-

Vasarai pasibaigus milijonai amerikiečių pradės dirbti savo namuose. Apskaičiuota, kad apie 70 milijonų amerikiečių laiko save staliais, dažytojais ir kitokiais "handymenais". Čia parodomos klaidos, kurias mėgėjai daro. Viršuj rodoma, kaip nereikia nešioti elektrinių įrankių — už viešos šalia — netvarkingas stalius neranda, ko jam reikia. Apačioje ilgi karoliai trukdo dirbti, o dešinėje — stalius naudoja per ilgą piūklą ir nesaugiai laiko piūvaną medžio dalį.

nėtą alaus barą. Jo bare nemažai klientų būdavo karininkų, kurie civiliniais drabužiais į miestą išėję užsukdavo pas "Jonelį" išgerti alaus. Joneliu jį draugai vadindavo. (Nuo mobilizacijos šokant keletą metų — Jonas Katinauskas vokiečių okupacijos metu buvo areštuotas kaip lietuvių tautos įkaitas kartu su daugeliu kitų, ypač žymesnių vyrų — kaip Balyš Sruga — marintas Stuthofio koncentracijos lageryje. Hitlerio galybei griūvant iš kaceto išėjo ir dabar gyvena Lenkijoje).

Dangaus ir moterų ašaros

Autobuse žmonių kamšalynė. Lietus nenustojęs, tai ir autobuso keleiviai kai kurie jau labai sušlapę. Su mobilizacijos įsakymais važiuojantieji bilieto neperka — transportacija veltui. Autobusas tiek žmonių prisigrūdęs, jog konduktorius beveik nė nebando tarp jų prasiskverbti, važmą rinkti. Nemažai moterų, ar tai jaunos žmonos, sužadėtinės ar tik šiaip draugės, į vyrų parankes įsikabinusios ašaroja. Išlydi mylimuosius į karą, nes juk mobilizacija ir karas neatskiriami dvyiniai.

Atvažiavus į Kauno priemiestį šančius, autobusas tik vėžio žingsniu slinko ir sustojo. Mat, čia kareivinių rajonas. Juozapavičiaus prospektas pilnas žmonių — ties kareivinių vartais, o jų čia keletas, būriai žmonių atsisveikina. Vieni lieka už vartų, kiti su mobilizacijos įsakymais neria į kareivinių kiemą.

Aukštojoje Panemunėje prie 5 pėst. pulko vartų sargyboje buvusiam kareiviui pasakiau, jog atvykau mobilizuotas atsargos karininkas. Jis trumpai aiškiai, ranką ištiesdamas ir nurodydamas kuria kryptimi turiau eiti, tarė: "Prašu pas pulko vado adjutantą".

Pulko adjutantas, kaip ir reikalavo uniforma, raišėiais arba akselbantais savo krūtinę išpuošęs. Pavardės nebeatimsenu. Jam kariškai prisistačiau: "Atsargos jaunesnysis leitenantas... tamstos žinion atvykau". Paėmė mano mobilizacinį įsakymą ir kampe užrašė: "2-ra kulkosvaidžių kuopa". Nustebęs tokiu paskyrimu, nes nesu kulkosvaidininkas, ėmiau prisitarti atjutantui, jog yra įvykusi klaida — aš skiriamas į tokį dalinį, į tokią ginklą rūšį, kurios mokslo karo mokykloje neišėjau.

Adjutantas pradėjo paaušį krapštyti ir po trumpos valandėlės tarė: "Pranešk tai kuopos vadui". Kariškai atsakiau: "Pranešiu". Paklausiau, kur yra antroji kulkosvaidžių kuopa? Adjutantas pasakė, jog antroji kulkosvaidžių kuopa mobilizuojama paštininkų sanatorijos name. Panemunės šile. Mostelėjo ranka ir tarė: "Ten eik, rasi".

Paėjau mobilizacines kuopos būstinės

Čia įsitikinau, jog labai menkai savo tėvyne pažįstu. Aukštojoje Panemunėje daug kartų buvau buvęs, labai mėgdavau Panemunės plažą, bet autobusas iš Kauno atveždavo Birutės alėją prie pat Nemuno pakrantės. Kai atvažiavau į Kauną ir įstojau į studentų žemaičių korporaciją "Samogitia" jaunų studentų globėjas buvo Stasys Lukošius, kurs mėgdavo naujokų išieigas organizuoti į miestą ar į jo apylinkes. Aplankėme Kauno radijo stotį, vandentiekio įrengimus, perėjome ir A. Pa-

nemunės šilą, kartą net su viešiomis latvaitėmis studentėmis iki Pažaislio vienuolyno nukeliavome, rodydami Lietuvos gamtos ir meno grožybes. Tačiau paštininkų, kaip tam tikros profesijos žmonių, sanatorija buvo man nežinoma.

Kas paštininkų sanatoriją statė, kas finansavo — ir dabar žinių neturiu ir nepasistengiau jų paieškoti. Bendrai — tai buvo gražus namas pušyne, tikęs ir kariuomenės reikalams — mobilizacijai. Tame name išgyvenau 18 dienų. Mobilizacijos vakarą, rugsėjo 17 d., šiek tiek paklaidžiau po Panemunę, kol suradau kulkosvaidžių kuopos būstinę, kur mobilizuotas turiau prisistatyti. Paštininkų sanatorijos ieškodamas pakeliui sustojau bent trijose vietose, kur apie vasarnamius buvo susitelkę būrys. Vis klausiau, gal čia mobilizuojama kulkosvaidžių kuopa? Vienur gavau atsakymą, kad čia mobilizuojasi ryšininkai, kitur — kažkur kita.

Paėjau atradau paštininkų sanatoriją ir buvau iš atsarginių pirmas — pats pirmasis, lyg tas kareivis šveikas. Karininkas, kuopos vadas, kurio pavardės nebeatimsenu, priėmė mano raportą: "Jaunesnysis leitenantas... tamstos žinion atvykau"...

Jis buvo vienu vienas. Netrukus atvažiavo poriniu vežimu keli kareiviai, atveždami atsargos karių uniforminius drabužius. Po oficialaus raporto, arba — prisistatymo, paaiškinau kuopos vadui, jog nesu kulkosvaidininkas, mobilizuojamame paskyrimo yra įvykusi klaida, apie kurią ir pulko vado adjutantui pranešiau. Kuopos vadui paabrėžiau, jog priėjus reikalui šaudyti netiesiai į taikinį, nemo-kėsiu kulkosvaidžio nutaikyti. Netiesiu šaudymu buvo vadinamas toks šaudymas, kai kulkosvaidininkai šauda į taikinį, bet tik pagal apskaičiavimą, nematydami kur kulkos turi kristi.

Kuopos vadas kiek pagalvojęs atsakė: "Manau, kad mums šaudyti nereikės. O jei reikėtų — aš pats nutaikysiu". Tas kuopos vado pranašingas žodis, nulėmęs visos kariuomenės likimą, ir šiandien man prieš akis. Šaudyti nereikės! O jei reikės — kuopos vadas nutaikys. Bet kas bus, jei kuopos vadas betai-kydamas bus priešo kulkos nušautas?

(Kitą kartą — apie mokslo karo mokykloje).

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI SVENTINMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t. 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 246 psl. \$2.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Ljudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJU LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Juras, BOK PALAIMINTASI! \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIŲ KARALIENĖ, \$5.50
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėla Orinaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografijs. 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiumtę nurodytus sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

HIGH RATES

4.75%
Per annum on regular Savings

5.25%
Per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4%
Certifikatams išduodami tūkstintimis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4%
Ant visų knygelėlių sąskaitų Nuošimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'd meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spec'l money order checks.
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per 4 months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	trims mėnesiams \$4.50 vienam mėnesiui \$1.50
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$5.50	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsieniui:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Stalinas teisinamas, Chruščiovas smerkiamas

Nikita Chruščiovas savo istoriškose kalboje, kurią jis pasakė Komunistų centrinio komiteto posėdyje, visiškai nuvainikavo Staliną, pavaizduodamas jį žiauriausiu despotu. Kalbėjo jis net šešias valandas su viršum, smulkmeniškai išdėstydamas visus Stalino nusikaltimus, jo atliktus valymus, kurių metu žuvo šimtai tūkstančių žmonių.

Toji kalba, kuri, žinoma, buvo pasakyta jau Stalinui mirus, sukėlė savo rūšies sensaciją. Stalino garbinimo jvairiuose kraštuose buvo lyg apstulbinti, kai jų garbinamas stabas buvo pažemintas, paniekintas.

Paėmęs valdžios vadeles į savo rankas, Chruščiovas, savaime suprantama, pasirūpino "pataisyti ir patikslinti" istoriją, ypač tą dalį, kur buvo kalbama apie Stalino valdymo metus. Seniau išleista istorija buvo pakeista naujai parašyta, kurioje Stalinas ne tik buvo garbinamas, bet vaizduojamas kaip tironas, naudojęs visokiausias priemones savo menamiems konkurentams pašalinti. Istorijoje daroma net užuomina, jog Sergejus Kirovas 1934 m. buvo nužudytas su Stalino žinia. Tas nužudymas įtakingo Leningrado komunistų partijos vado buvo pretekstas Stalinui areštuoti ir žudyti tūkstančius menamų sąmokslininkų.

Istorijoje taip pat buvo prisiminta apie Lenino "testamentą", kuriame labai palankiai buvo atsiliepta apie Staliną.

Istorija buvo parašyta ir išleista 1962 m. Vadinas, jau tuo laiku, kai valdžios priešakyje stovėjo Chruščiovas. Nėra reikalo ir kabėti, jog toje istorijoje Chruščiovui priskiriama daug pelnytų ir nepelnytų nuopelnų. Taip jau yra, kad kas moka muzikantui, tas užsako ir muziką.

Bet štai Stalinas nuvainikavęs Chruščiovas buvo ir pats nuvainikuotas. Tačiau jo viešpatavimo laikais parašyta istorija vis dar nebuvo pakeista. Kremliaus naujieji valdovai ją buvo lyg aprobavę. Aprobavo ją dėl to, kad vis nedrįso pateisinti budelio Stalino kruvinųjų darbų.

Padėtis dabar pasikeitė. Juo tolyn, tuo labiau dabartinė Kremliaus vadovybė pradeda pamėgdžioti Staliną. Prasidejęs prie Chruščiovo laisvėjimo atodėris sulaukymas. Jei kas drįsta nepalankiai apie dabartinius valdovus

P. VENCLOVA LIETUVIŲ SPAUDA LAIKO TEKMEJE

Lietuvių tautai buvo lemta plačiai pasiivaistyti. Didžiujamės, kad Lietuvos kariai Juodojoje jūroje žirgus girdė, kad mūsų kunigaikščiai beldėsi į Maskvos vartus, bet negalime pasigirti savo senais raštais, sava spauda. Net valstybiniai dokumentai tada buvo surašomi svetimomis kalbomis.

Jeį po amžių kada sunkūs pančiai nukris ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus, Mūsų kovos ir kančios, be ryto nakties Ar jiems besuprantamos bus?

Dabar mes gal ir suprantaime, bet pilnai negalime suvokti mūsų protėvių kovų, už bent šiek tiek tokių laisvę ir ypač už savąją spaudą, savoje tėvynėje. Taip jau susidėjo aplinkybės, kad į tamsioje spausdoje atėjūnų laikomą Lietuvą šviesa ėjo iš senovėje priklausancios Prūsų žemės. Tą šviesą dideliuose pavojuose sklaidė knygnešiai. Už tai ne vienas lietuvis savo galvelę paguldė ten, kur ir dabartiniai okupantai lietuvių kančiomis nusagstė šaltuosius Sibiro plotus...

Lietuvai pakliuvus į svetimą įtaką ir svetimų valdovų valdžion, ilgam buvo sutrukdytas lietuviškas spausdintas žodis. Pagaliau caristinės Rusijos valdovų buvo norėta visai tą žodį nutildyti. Spaudos draudimas, tai buvo bene vienintelis reiškinys visame ano meto kultūringame pasaulyje. Ši prispauda lietuviuose sukėlė reakciją prieš jos vykdytojus. Nors ir skaudžiai persekioja-

atsiliepti, tuoj yra suimamas ir sunkiomis baudmėmis baudžiamas. Nieko tad stebėtino, kad Chruščiovo viešpatavimo laikais išleista istorija Kremliu jau pasidarė nepriimtina ir išimama iš apyvartos, kad "nebeklaidintų" Sovietų Sąjungos piliečių.

Kaip iš Makvos pranešama, oficialioji Sovietų komunistų partijos istorija bus išleista gruodžio mėnesį. Tačiau jos turinys jau ir dabar žinomas. Naujoji "teisingoji ir patikslinta" istorija jau visai kitokioje šviesoje pristato Staliną. Jis nebėra jau piešiamas kaip koks pabaisa. Jo viešpatavimo laikais (ypač paskutiniųjų metų) siautėjęs teroras suveržiamas slaptosios policijos vadui Beriai, kuris buvo sušaudytas 1953 m. Tiesa, keičiamis žodžiais esą užsiminta apie Lenino testamentą, bet, bendrai imant, apie Staliną kalbama gana palankiai ir pabrėžiama, kad jis buvęs ištikimas Lenino pasekėjas.

Chruščiova naujoji istorija nuvainikuojanti taip, kaip Chruščiovas nuvainikavo Staliną. Esą Chruščiovas, eidamas premjero ir partijos vado pareigas, bandęs sukoncentruoti visą galią "vienose rankose". Nepraileidžiama progą priminti, kad Chruščiovo žemės ūkio politika buvusi labai blėdinga kraštui.

Taigi, Sovietų Rusijoje istorija rašoma taip, kaip Kremliaus valdovai pageidauja. Kol Kremliuje viešpatavo Stalinas, tai jo laikais prašyta istorija jį kelė į padanges. Chruščiovui įsigalėjus, istorijos "faktai" buvo visiškai pakeisti ir Stalinas nuvainikuotas. Dabar, kai Kremliaus valdovai yra Brežnevas, Kosyginas ir kompanija, tai Chruščiovo "užsakyta" istorija nebetinka ir jį pakeičiama. Jei Kremliuje įvyktų naujas "dvaro perversmas" ir Brežnevas su savo šalininkais netektų galios, tai, nėra abejonės, kad ir vėl būtų rašoma patikslinta istorija.

Motiejum Valančium ir baigiant vadinamą knygnešiu karalium Jurgiu Bieliniu. Nepriklausomybės laiku Petras Rušcekas dviejose "Knygnečio" tomuose bent dalinai įamžino tą laiką, bet ir labai svarbų mūsų spaudos istorijos laikotarpį. Petras Rimša skulptūroje "Lietuvos Mokykla" atvaizdavo spaudos ilgesį ir rusų priespaudoje siekiamą šviesos per uždraustą knygą.

Po keturiasdešimt metų kovos ir kančių lietuvių tautai savoje tėvynėje sava spauda buvo leista. Kas dabar supras lietuvių tautos džiaugsmą tuo laimėjimu... Tai buvo lyg aušra ateinančiam krašto prisikėlimui. Nors ir caristinė rusų priespaudoje, bet spauda jau formavo lietuvių asmenybę, dėjų pagrindus pilnos laisvės siekimui, kėlė pasididžiavimą ir savimi pasitikėjimą.

Nepriklausomos Lietuvos spauda augo ir plėtėsi į visas gyvenimo sritis. Ji apėmė visas einančios į gyvenimą jaunos valstybės šakas. Spauda buvo ekonominio, politinio ir kultūrinio gyvenimo atspindys, išreiškė, formuluotoja, informuotoja ir skatintoja. Be dienraščių, savaitraščių dar buvo visa eilė gerų žurnalų. Kai kurie žurnalai buvo skirti įvairioms atskiroms sritims. Kiekvienais metais išeidavo daug mokslo veikalų, daug grožinės literatūros knygų ir begalės įvairių vadovėlių. Spaudos dėka Lietuva pasiekė tokių vertiųjų, kuriomis ir šiandien, po 30 metų, galima didžiūti.

Isiveržus Lietuvą raudoniesiems maskoliams, ten spauda jau netarnauja savo tautos reiklams. Ji priversta pirmoj eilėj tarnauti okupanto interesams. Labai malonu, kada ir ten pasirodo koks objektyvusnis mokslo veikalas, beletristikos tomas ar keli posmai pozijos. Bet tai reti paukščiai, užklystantieji žiaurioje žiemėje... Plunksnos talentų ten yra, bet nėra laisvės, kad galėtų sparūs ištiesti.

Karo eigoje, artėjant jau per pirmąją okupaciją pažintam "išvadotojui", daug lietuvių atsidiūrė vakaruose.

Kovoms nurimus, dauguma jų susibūrė DP stovyklose. Pradėjo eiti keli laikraščiai, išleista knyga, vadovėlių, metraščių. Godžiai buvo gaudomi iš JAV atėję laikraščiai.

Perplaukus Atlantą ir pasiekus apsiostojimo vietą, mus tuoj pasveikino Amerikos lietuviški laikraščiai. Tai senųjų ateivų įsteigti spaudos institucijų švyturiai. Jie juos guodė, jun-

Kinijos Mao Tse Tungas labai gerbė Staliną, kurio pėdomis jis bando eiti Kinijoje. Kada valdiži Sovietų Sąjungoje pasėmė Chruščiovas, santykiai tarp abiejų komunistinių galybių pradėjo blogėti. Mao Tse Tungas Chruščiovą vadina "revizionistu".

gė, informavo ir stiprino. Ir naujai atvykusiems čia rasta spauda buvo neįkainuojama kultūrinė vertybė. Jų šešėlyje atsirado ir naujų laikraščių. Atsirado nemažai ir naujų spaudos bendradarbių. Spauda prisitaikė naujom sąlygoms ir dalinai naujiems skaitytojams.

Išveivijoje mūsų kultūrinis ir politinis gyvenimas formuojamas savos spaudos. Plačiose svetimųjų masėse sava spauda yra mūsų jungėja ir informuotoja savais reikalais. Ji čia yra didžioji mūsų galybė. Išveivijos spauda turi dar ir specialią užduavinį. Ji atlieka tai, ko negali atlikti okupuotoj Lietuvių lietuvių spauda. Ji atskleidžia okupanto klastas, melą ir parodo tikrąjį jo veidą. Ji veda neatlaidžią kovą už laisvę Lietuvai.

Nereikia plačiau aiškinti spaudos svarbą išveivijos gyvenime. Tačiau jos kelias nelengvas. Laikraščiai sunkiai verčiasi, knygoms sunku surasti leidėjų, nes lėtai perkamos. Labai reta knyga susilaukia pakartotinių leidimų. O visgi jaučiame ir žinome, kad išveivijoje lietuvių klestės tol, kol švies spaudos švyturiai...

Uragvajuje trys ginkluoti banditai sustabdė sunkvežimį, kuris gabeno pyragaičius, priverstė soferį pasukti į vargingą Cantegvileso miestelį ir ten išdalijo žmonėms.

Anglų himnas God Save the King pirmą kartą Covent Garden ir Drury Lane teatruose Londone buvo sugiedotas 1745 metais.

Tuomet vyko karas tarp anglų ir škotų.

Italų sekliui rūpėjo išsiaiškinti, kiek gi apytikriai uždirba Milano miesto elgetos.

Jis apsimetė elgeta ir išėjo į miestą. O vakare sugrįžo su maždaug 50 svarų pajamų.

Italijoje, Turino mieste, buvo sugauti trys laikraščiai, kurie, norėdami palengvinti sau darbą, degino, jų manymu, nereikšmingus laiškus.

Italų inžinierius Girelis pasistatė namus, kurie visada atsisuka langais į saulę.

Pietų Afrikoje, netoli Johannesburgo, senoje kasykloje, pusantro kilometro gylyje, įrengiamas "saugiausias pasaulyje" bankas.

Pietų Afrikoje, netoli Johannesburgo, senoje kasykloje, pusantro kilometro gylyje, įrengiamas "saugiausias pasaulyje" bankas.

Margumynai

Karakalpakijoje kartu su geologais keliauja ir katinas. Pelėmis jis nesidomi, bet kai tik pamato gyvatę, tuoj ją griebia ir pasmaugia.

Graikijos himnas ilgiausias pasaulyje: jis turi 158 posmus, o Jordano trumpiausias: tik 4 žodžiai.

Vienas Barcelonos laikraštis paskelbė, kad tik pusė ispanų teskaito laikraščius ir 65 procentai skaitančiųjų netiki tuo, kas laikraštyje parašyta.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

JURGIS JAŠINSKAS SPAUDOS PABIROS

(Ciklo: "Poetas ir revoliucionierius")

17 Paskutinįją savo gyvenimo dieną parašė tris laiškus: Z. Aleksai — Angariečiui, E. T. (aukaičiai) ir Draugams (šiam laiške jis atsiveikina su visais savo draugais kartu, nes paskirai kiekvienam "nespėjo parašyti") ir testamentinį eilėraščių, skirtą savo mylimajai Justinai Rudzinskaitėi.

Nelengvas buvo pasiruošimas, kaip ir sunkios skurdo ir bado paskutinės dienos. Ir ne vien materialinės sąlygos jį vargino, ne vien fizinės, ligos išaukotos kančios, bet lygia greta ėjo ir dvasinės kančios: jis tuo laikotarpiu (nuo 1917 m. kovo vidurio iki tų metų gegužės mėn. 17 d.), gyveno tarp nakties ir sugrįžtančios sąmonės pragiedrulio. Kad taip yra buvę, rodo šie faktai:

a) 1917. IV. 29. pradėti, bet nebaigti rašyti du laišukai — "Nežinomam asmeniui";

b) 1917 m. kovo - gegužės mėn. laikotarpyje pradėti, bet nebaigti rašyti 5 publicistiniai straipsniai ir 1 atsisaukimas rusų kalba — "Tovariščai";

c) tame pat laikotarpyje pradėti, bet nebaigti kurti 3 eilėraščių, kurių vienas — Marių simfonija — turėjo būti plačios apimties poema. Pirmasis to eilėraščių skirsnis yra toks:

"Sakysiu, ką sviedžiamos vėjo Man žvilgančios mares kuždėjo, Kai prieblandų temstanti skraistė Saulėlydžio deimantų sklaidė Ir miestas, kalnan užsikarstęs, Šešėliais gilybėse narstės..."

Liudininkų parodymai: kartą 1967 m., rinkdamas medžiagą šiam ciklui, paprasčiau savo pažįstamą Petrapilyje pažinojusį Janonį, papasakoti savo atsiminimus; jo atsakymas skambėjo taip:

"Ką aš galėčiau apie jį pasakyti? 1917 metų pavasarį išėjęs iš kalėjimo nors ir lankydamasi studentų susirinkimuose, bet, atrodo, jau nebebuvo šios žemės gyventojas; gal pusiau čia, o gal ir daugiau ten — dausose. Fiziniai buvo visiškai suvargę. Gal bū, rūpestinga priežiūra ir gydymas ligoninėje jam būtų padėję... Kas gali žinoti..."

Raštu: "J. Janonį mačiau tik vieną kartą. Asmeniškai su juo pažįstamas nebuvo. Po Vasario revoliucijos, Vlodo Poželos pakviestas (VI. Požėla buvo pirmųjų "Tiesos", pradėtos Petrapilyje leisti 1917 m. pavasarį, numerių redaktorius, nors bolševikų partijos nariu niekada nėra buvęs. J.) iš Rygos atvažiavau į Petrogradą, kur dirbau Lietuvių pagėbelių komiteto spausdintuveje (joje, berods, buvo ir bolševikinė "Tiesa" spausdinama J.), buvau raidžių rinkėju.

Kartą atėjo į spausdintuvę išblyškęs, gimnazistišku paltu apsivilkęs ir, matyt, labai susirūpinęs jaunuolis. Jis perėjo rinkyklą ir nuėjo į spausdintuvės kontorą. Abu jo kumščiai buvo kietai sugniaužti, rankos žemyn nuleistos, o mirtinai išblyškusiame veide buvo matomas pasiryžimac kažkokiam lemiamam sprendimui. Eidamas per rinkyklą, jis nesizvalgė į šalis, nė nedirstelėjo į tą pusę, kur buvo renkama "Tiesa" ir kiti leidiniai. Jis man padarė praslenkančio žmogaus šešėlio įspūdį, žmogaus kovojančio su kažkuo nepaprastu ir nematomu, turinčio gilų protą, bet jau netekusio saity su gyvais žmonėmis. Kontoroje užtrukęs ne ilgiau kaip penktias minutes, šis jaunuolis tokia pat eiseną ir laikyseną, nė kiek nepakitėjusia veido išraiška, sugniaužtomis kumščiais grįžo atgal per rinkyklą ir išėjo.

— Ar jūs pažįstate tą jaunuolį, kuris dabar išėjo iš kontoros? — užklausiau greitai manęs dirbusį raidžių rinkėją.

— Tai "Tiesos" bendradarbis Janonis, — atsakė rinkėjas... (M. Poderis, "Lit. ir Kalba" VIII t. 256 psl.)

Žemiau pateikiami žinomo žurnalisto, Naujienų bendradarbio, visuomenės veikėjo ir pedagogo, 1916 - 17 m. gyvenusio Petrapilyje ir ten dirbusio Lietuvių komiteto kultūros ir švietimo sekcijoje bei "Lietuvių Balsu" redakcijoje Adolfo Klimo — A. Kelmučio atsiminimai apie kai kuriuos lietuvius, tada gyvenusius Petrapilyje, aplamai, o apie J. Janonį ypatingai. Atsiminimai rašyti 1968 m. sausio — vasario mėn., Cleveland, Ohio, USA.

"Gavęs Jūsų laišką trumpai šį tą pasakysiu, nes per ilgą laiką daug smulkmenų esu pamiršęs. Pirmiausia turiu pasakyti, kad 1916 m. pabaigoje ir beveik išėjus 1917 metus Petrapilyje nebuvo galima ryškiai pastebėti, kas užjautė komunistams ir kas neujautė, nes tada komunistai dar nebuvo įsigalėję. Tik atvykęs iš užsienio Leninas (1917 m.) su savo draugais varė visokeriopą propagandą, kad įsigalėtų bolševikai. Tada vietoj žodžio "komunistai", buvo vartojama žodis "bolševikai". Ypač tada kariuomenės tarpe atsirado didelis skaičius Lenino pritarėjų, nes Leninas kiekvieną kartą pasakydavo, jog turi būti padaryta su Vokietija separatinė taika, o apie įvairias Rusijos imperijos tautas jis vis pabrėždavo, kad josios jei nori, gali turėti arba autonomiją arba nepriklausomybę. O Kerenkis visa tam buvo priešingas. Taigi, 1917 m. pabaigoje tie bolševikai įsigalėjo. Lietuvių Komitetas tada stengėsi padėti visiems kur nors, ir jei kas susirgdavo, tad nemokamai buvo kai kurių gydytojų išstiriami ir gydomi. Žinoma, tokių ligoninių, kaip kad dabar yra, tada nebuvo. Bet Janonis, kaip teko tada girdėti, sunkiai buvo pagydomas, nes jam toji džiovos liga jau nuo ankščiau buvo smarkiai įsigalėjusi. Kai kam tada atrodė, jei Leninas paimitų į savo rankas visą valdžią, tad karas tuojau būtų baigtas, o įvairios tautos turėtų savo nepriklausomybę. Dabar šį tą pasakysiu apie kai kuriuos asmenis, apie kuriuos Jūs pasiteiravote.

Petraškevičius Česlovas vertėsi Petrapilyje advokato praktika ir darbuosvi Centriniam Lietuvių Komitete. Vėliau teko jam dirbti su Kapsuku (Vilniuje 1919 m. pradžioje), bet pats jis pamatė, kad sau klaidą padarė, todėl buvo bolševikų suimtas ir pasodintas į kalėjimą.

Lituevičius Gabrys dalyvavo Petrapilio Lietuvių Seime, kurį linką buvo Petrapilio miesto taryboj. Ir taip pat, 1919 m. pradžioje Vilniuje dirbo su Kapsuku, panašiai kaip Vaclovas Biržiška. Bet taip pat buvo apsispykęs bolševikais, ir mirė Char-kove, 1926. IV. 17.

Civinskas Jonas, kurį šiek tiek pažinojau dar Marifampolėje, nes bendradarbiau "Mokinių Drauge", Petrapilyje baigė teisių fakultetą 1916 m. buvo paimtas į rusų kariuomenę; buvo paskui vokiečių sužeistas, ir mirė Kijeve 1917 metais vasarą... Niekad nebuvau girdėjęs, ar skundė kas "ochrankai" Janonį...

Tegaliu tik trumpai šį tą pasakyti apie Julij Janonį, nes teko jį tada Petrapilyje pamatyti tik porą kartų. Bet kiti žmonės dažnai pabrėždavo, kad J. Janonis esąs gabus poetas ir ateityje galis labiau pasižymėti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAİKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET Ofisas: Hemlock 4-5849

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET Valandos: antradieniais, penktadieniais 9-11 val. p. p.

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET Tel.: GR 6-2400 Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv. 1-4, 7-9, antr., penkt., 10-4, ir šešt., 10-2 val.

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET OŪISO VALANDOS: Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET Val.: pirmad., ketvirtad., 5-8 val. vak., antrad., penktad., 1-4 popiet.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų.

DR. FRANK PLECKAS, OPT.

2618 WEST 71st St. Tel. 737-5149 Tikrina akis, pritaiko akinius ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA OFISAS 2454 WEST 71st ST. Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų, ketvirtad. nuo 6-8 vak.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St. Tel. 925-8296

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Jandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS Ofisas: 2652 WEST 59th STREET Tel.: PR 8-1223

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123 Resid. telefonai: Gibson 8-6195

CICERO

Žonios iš mūsų kolonijos

Seniau Ciceroje lietuviai turėjo savo namus, kurie buvo vadinami Lietuvių Liuosybės namais. Čia vykdavo visi lietuvių susirinkimai ir subuvinimai. Čia buvo ruošiami vaidinimai ir chorų pasirodymai.

Sulaukėme naujų ateivių, kurie turėjo papildyti mūsų gretas. Bet išėjo kitaip negu mes manėme. Jų tik maža dalis stojo į bendrą veiklą.

Tel. Ofice: 847-5906; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35 STREET (Kampus Halsted ir 35-os gatvių) Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Baudžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t. Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11.

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų. ANTANAS VILIMAS 823 W. 34 Place Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING Leidimai - Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS

NESIGAILĖSI: PIRK PAČIA GERIAUSIĄ SPALVOTĄ TV SYLVANIA 2512 W. 47 ST., FR 6-1996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDŲ Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub, and all our wildlife depend on you to help prevent forest fires. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, etc. the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Dirbtinas saldumas pavojingas sveikatai

Sveikatos dep. sekretorius Robert Finch įsakė iki ateinančio sausio 1 ir vasario 1 d. pašalinti visose krautuose iš lentynų tokius maisto produktus ir gėralus, kurie yra pasaldinti dirbtiniu saldumu, vadinamu cyclamate.

A. + A. RUTH STEPHAN

Pagal pirmą vyrą Bulsis Gyv. Maywood, Indiana Paliko nulludė: sūnus George Bulsis, duktė Emma Strakis, 3 anūakai, 2 proanukai, kiti giminės, draugai ir pažistami.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE, Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

GEORGE F. RUDMIN

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĖS NAUJIENOSE 5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - TUESDAY, OCTOBER 21, 1968

vaikai lietuviškai nekalba. Būna ir labai mieli jų subuvinimų, kur girdisi tik lietuvių kalba ir skamba lietuviškos dainos.

Dabar Liuosybės svetainė stovi tuščia. Neturi tu patogumų, kuriuos turi naujesnės svetainės. Senųjų pastangos eina niekais. Labai nustebau šiomis dienomis pamatęs namo priekyje prikaltą lentelę su užrašu - for sale. Matyt bendrovės direktoriai nutarė svetainę parduoti. Bijau ir prasitarti, kas gali įvykti, nes parduodant pirkėjo nepasirinksi. Tai būtų mūsų pačių kaltė.

Nesenai šv. Antano parapijos salėje buvo Lietuvių Bendruomenės balius. Prasidėjo su vienos valandos pavėlavimu. Tai pačių svečių blogas įprotis, vis rinktis vėliau. Programoje dalyvavo trys dainininkės ir net iš Bostono atvykęs rašytojas - humoristas A. Gustaitis. Publika buvo labai patenkinta ir labai plojo. Maistas ir patarnavimas buvo geras. Atrodo, kad balius duos ir pelno. Pirmininkas Ingaunais sako, kad pelnas bus skiriamas lituanistinei mokyklai.

Seniau čia buvo net keli privatus siuvėjai, bet visi išsikilnojo kitur. Vyras buvo susirūpinęs, kad siuvėjo reikės važiuoti ieškoti kitur. Bet šis rūpestis atkrito. P. Nemažuskaičia atidarius rūbų krautuve. Jo krautuve yra Liberty name. Čia visi galės gauti visokių rūbų patarnavimą. Vieta patogiai ir tos rūbų krautuves savininkas labai malonus. Jam linkime pasisekimo.

K. P. Deveikis šiomis dienomis iš S. Surkaus, gyvenančio Kalifornijoje, gavo laišką. Laiške rašoma: - Sirdingai dėkoju už malonią dovanėlę. Kaip spaudoje buvo paskelbta apie dividendų išmokėjimą, tai pagalvojau, kad tas tik SLA centrai sudarys daug išlaidų, o mes gausime vieną kitą dolerį. Pasirodo, apsiraukiau. Gavau net visą 12 dolerių. Dėkingas esu to vykdotojams ir SLA Centrai. Džiaugiuosi, kad SLA gerai finansiniai verčiasi.

Aš Kalifornijoje taip pat gerai verčiuosi ir esu čia visai patenkintas pensininko gyvenimu. O čia dar ir SLA kaip sviestu užtepė. Iš spaudos matau, kad ir pats dar kruti. Laišką gavęs apsidžiaugiau, manydamas, kad ir pats atvažiuoji. Jei kada važiuosi, tai parašyk ir duok adresą apsištomai vietos. Mielai aplankysiu. Aš čia gyvenu kaip pūstelinkas, todėl lietuvių esu pasiūlymas, o ypač iš Cicero, kur keletą metų teko gyventi. Geriausi linkėjimai Jums ir poniai. S. Surkus K. P. Deveikis

Dirbtinas saldumas pavojingas sveikatai Sveikatos dep. sekretorius Robert Finch įsakė iki ateinančio sausio 1 ir vasario 1 d. pašalinti visose krautuose iš lentynų tokius maisto produktus ir gėralus, kurie yra pasaldinti dirbtiniu saldumu, vadinamu cyclamate.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI - Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 22 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Narijai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. E. Strungys, nut. rašt.

Antanas Rūkas - BOKSTAI, MELBĖ IR BUTIS, 112 psl. - \$1.50 Antanas Rūkas - VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, 206 psl. - \$2.00 Šešnuoleičius - LIETUVOS GIRIŲ MILZINAI 115 psl. - \$0.50

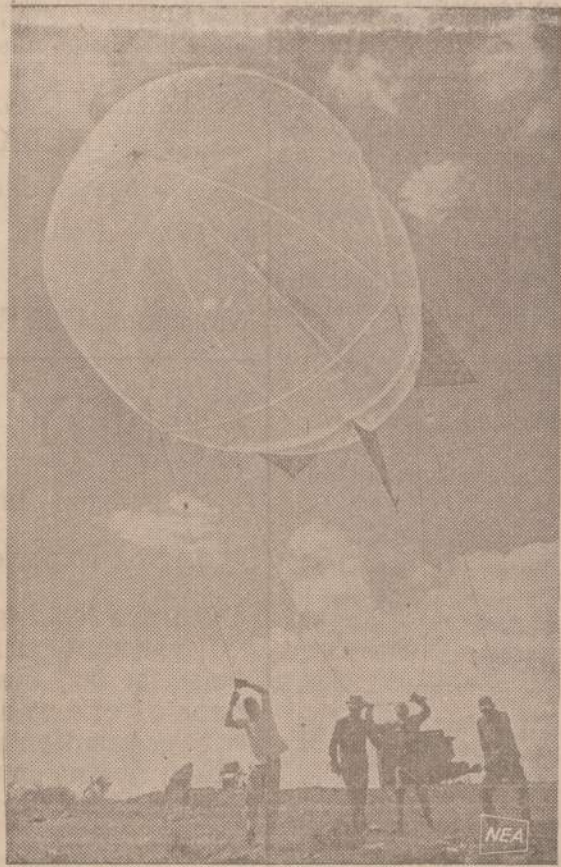
Alborto - Culver kompanija Chicagoje pasiskelbė jau gaminanti saldumo produktą vad. "Sugartwin", kuriame nebus jokių ciklamatų.

Maisto pramonė cyclamatus vartoja daugelyje valgomų ir geriamų produktų, net bekonc. konservuotuose vaisiuose ir vaikų vitaminuose.

Ciklamatų pakaitalai Ciklamatų, sveikatos, švietimo ir gerovės dep. direktoriaus Roberto Finch pranešimu, pramonė daro per metus bilijoninę apyvartą.

Pepsi Cola, Coca Cola ir Canada Dry paskelbė jau pradėjusios gaminti savo gėralus be jokių ciklamatų. Seven-up žada turėti saldumo pakaitalų kelių savaitių bėgyje.

Alborto - Culver kompanija Chicagoje pasiskelbė jau gaminanti saldumo produktą vad. "Sugartwin", kuriame nebus jokių ciklamatų.

Permatomas balionas su įvairiais instrumentais paleidžiamas į padanges, kur jis ronka žinias apie perkūnijos elektrines savybes ir siunčia jas mokslininkams ir oro stebėjimo stotims.

- Petras Sagatas - PLAUK MA-NO LAIVELL 112 psl. \$2.00 Petras Sagatas - SAULĖLY-DZIO SPINDULIUOSE, 93 psl. Juozas Svalistas - ELDORADO 148 psl. \$1.80 Juozas Svalistas - PETRAS SIR-VOKAS, 228 psl. \$2.00 R. Spalis - DIDŽIOSIOS AT-GALIOS, Novelės, 354 psl. \$3.50 R. Spalis - ANT RIBOS, 482 psl. \$5.00 Balė Vaivorytė - VILTRAKŲ VAIKAI, 112 psl. \$1.40 A. Vėnys - GELEZINIAI ŽIE-DAI, 60 psl. \$1.00 VERPETAI - Poezija, 144 psl. \$1.00 Žošenko - SATYRINĖS NO-VELĖS, 196 psl. \$2.00 V. Zemaitis - PIETINĖ LIE-TUVA, Minkšt. virš. 252 psl. \$3.00 V. Zemaitis - PIETINĖ LIETU-VA, Kietais viršeliais, 252 psl. \$4.00 V. Zemaitis - SUDUVOS PRA-ETIS, 130 psl. \$1.00 Zeikus - LAIPTAI I TOLU-MAS, 241 psl. \$2.50

- ISTORIJA, ATSIMINIMAI, KELIONES IR KT. K. Bielinis - TERORO IR VER-GIJOS IMPERIJA, 309 psl. \$2.50 Prof. Vaclovas Biržiška - ALE-KSANDRYNAS, II tomas, 497 psl. \$7.50 Prof. Vaclovas Biržiška - SE-NUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I d. 207 psl. irišta Minkšt. viršeliais - \$3.00 Prof. Vaclovas Biržiška - SE-NUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, II d. 225 psl., irišta Minkšt. viršeliais - \$2.00 CHICAGOS LIETUVIŲ MET-RASIS, 244 psl. \$3.00 ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI PA-VERGTOJE LIETUVOJE, 95 psl. - lietuviškai - \$1.00 ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI PA-VERGTOJE LIETUVOJE, 95 psl., angliškai - \$1.00 M. Gudelis - LIETUVIAI GY-NE SAVO MIŠKUS, Idomiai aprašytos kovos 1905 m. Su-valkijoje su caro valdžios pa-pekirtais miškininkais. \$2.00 Dr. K. Grinius - ATSIMINI-MAI IR MINTYS, Daug idomios medžiagos iš d-ro K. Gri-niaus gyvenimo dar caristinė-je Lietuvoje. \$2.00 Dr. K. Grinius - ATSIMINI-MAI IR MINTYS II tomas, 336 psl. minkšt. virš. \$4.00 Dr. K. Grinius - ATSIMINI-MAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl. kiet. virš. \$5.00 Dr. A. Gussen - AKKSTA KUL-TORA - ŽIAURUS ŽMO-NES, 157 psl. \$2.00

Knygos-geriausia dovana

- GROŽINĖ LITERATŪRA Lietuvių autoriai P. Abelkis - ATLAIDŲ PAVE-SY, Istorinis romanas, 468 psl. \$4.00 P. Abelkis - ŽEMAIČIŲ KRUKI-TAS, Istorinis romanas, 421 psl. \$3.50 J. Baltušaitis - ŽEMES PA-KOPOS, Lyrika, 158 psl. \$1.50 Butkų Juzė - RASTAL, 158 psl. \$1.50 Vysk. Baranuskas (angliškai) THE FOREST OF ANYKS-CIAL, 41 psl. \$2.00 Adomas Jasas. BŪK PALAIMIN-TAS, 115 psl. \$3.00 J. Jasminas. MOTERIS NUO KU-RIOS PABEČAU, 96 psl. \$1.00 J. Jasmis. KISS IN THE DARK, Short stories, 150 psl. \$2.00 Vincas Krėvė - Mickevičius - MŪSŲ GARSIOJO RAŠYTOJO 70 m. sukaktėjam paminėti kny-ga. Knygoje idėta rašytojo bio-grafija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: Pašaukšo-mo valanda ir Pagunda. 188 psl. \$1.00 K. Kraučūnas - ŠIAURUOJŲ TAKELIU, 180 psl. \$2.00 A. Kairys - LAISVĖS MEDIS, 120 psl. \$1.00 A. Kairys - DIAGNOZĖ, 150 psl. \$2.00 A. Kairys - VISČIUKŲ ŪKIS, Kietai irišta, 81 psl. \$3.00 Vladas Mingėla - KUNIGAS ANTONAS MILUKAS, 383 psl. \$7.00 H. Nagys - LAPKRICIO NAK-TYS, 112 psl. \$8.00 P. Orientaitė - ATSIMINIMAI APIE SALOMEJĄ NERĖ, 234 psl. \$3.00 N. Rastenis - TRŪŲ ROZIŲ SVENTE, 148 psl. \$3.00 Antanas Rūkas - BOKSTAI, MELBĖ IR BUTIS, 112 psl. \$1.50 Antanas Rūkas - VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, 206 psl. \$2.00 Šešnuoleičius - LIETUVOS GI-RIŲ MILZINAI 115 psl. \$0.50

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 22 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Narijai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. E. Strungys, nut. rašt.

A. + A. RUTH STEPHAN

Pagal pirmą vyrą Bulsis Gyv. Maywood, Indiana Paliko nulludė: sūnus George Bulsis, duktė Emma Strakis, 3 anūakai, 2 proanukai, kiti giminės, draugai ir pažistami.

Antanas Rūkas - BOKSTAI, MELBĖ IR BUTIS, 112 psl. - \$1.50 Antanas Rūkas - VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, 206 psl. - \$2.00 Šešnuoleičius - LIETUVOS GIRIŲ MILZINAI 115 psl. - \$0.50

Alborto - Culver kompanija Chicagoje pasiskelbė jau gaminanti saldumo produktą vad. "Sugartwin", kuriame nebus jokių ciklamatų.

Maisto pramonė cyclamatus vartoja daugelyje valgomų ir geriamų produktų, net bekonc. konservuotuose vaisiuose ir vaikų vitaminuose.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba lūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antka pių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS), 5525 So. Harlem Ave. - 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYCIA GĖLES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYCIOS AIKSTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS 1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNUS 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 So. LITUANICA AVENUE, Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS 3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

GEORGE F. RUDMIN 3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Šiais laikais oro pranešimai yra pagrįsti įvairių tyrimų rezultatais, komplikuoju aparatų matavimais. Paveikslė matoma antena stovi Naujoje Meksikoje ant aukšto kalno, Langmuir Laboratorijoje. Mokslininkas matuoja griaustinio stiprumą.

MATEMATIKŲ IR FIZIKŲ POSĖDIS

Lietuvių Mokslo ir Kūrybos Simpoziume, ruošiamam Padėkos dienos savaitgalyje Čikagoje, matematikų, fizikų, chemikų posėdis įvyks šeštadienį, lapkričio mėn. 29 d. nuo 9:30 iki 11:30 prieš piet Midway House patalpose.

Yra numatoma šių trumpą dviejų valandų posėdžio programą tvarkyti taip, kad dalyviai galėtų kuo plačiau ir kuo geriau vienas kito profesinę veiklą bei darbą pažinti.

Kad būtų galima iš anksto posėdžiui pasiruošti, prašome matematikus, fizikus ir chemikus pranešti savo profesinių bei mokslinių darbų trumpus aprašymus ir pasiryžimą dalyvauti simpoziume atskirų sričių vadovams.

DAUGELIS NESIOJA

DIRBTINIUS DANTIS BE JOKIO ROPESČIO

Pabarstykite truputį FASTEETH ant jūsų plėkštelių. FASTEETH laiko plėkštelės stipriai ir patogiai. Daro valgyamą lengvesnį. Gerai tinkantis plėkštėms yra būtinos sveikatai. Lančykite reguliariai savo dantų gydytoja. Išsilykite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresu, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujančių prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. PRIMAME UŽSAKYMUS AUTOMOBILIAMS. Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

vykdo laidojimus Sv. Kazimiero Kapinėse, 4401 W. 111th St., be jokių ceremonijų prie kapo... "Praktika katalikų kūnus kapinėse verstį į duobę (dumping) yra pasibaisėtina ir piktnaudžiavimas sklypų savininkus ir visų visuomenę", pasakė piketuotojai.

Pranešimas pailiustruotas nuotrauka, kur viename plakate (angliškai) parašyta:

"Kardinolas Kody, pašalinink iš mūsų kapinių biurokratiją ir šį išvertintą sunkvežimį" (dump truck). Plakatas pailiustruotas to biauaraus "troko" piešiniu.

Kitas plakatas turi stambų užrašą: Kardinolas Cody, jūs atšveinatate pasauliečius nuo kunigų". Žodis "alienate" klaidingai parašytas "alianate".

Du vaistai kartu pristabdė vėžį

San Francisco įvykusioje Amerikos chirurgų kolegijos 55 metinėje sesijoje du Colorado universiteto medicinos mokyklos tyrinėtojai, dr. Wolff Karsch ir dr. William Waddell, pranešė apie sėkmingus ir padrasinančius rezultatus vėžiui gydyti sujungiant du vaistus — Sodium warfarin ir 5-fluorouracil (5FU). Pirmašis yra vartojamas širdies ligomis sergantiems nelesi arterijose užsikimšimams susidaryti; antrasis vaistas trukdo celiams dauginis.

Gydant šių vaistų kombinacija 23 pacientams, turintiems toli pažengusį smegenų vėžį, buvo gerokai prailgintas amžius du ar net tris kartus ilgiau negu būna panašiais atvejais gydant bet kuriomis kitomis priemonėmis. Darant bandymus su 108 vėžio ligoniais, kuriems buvo numatyta gyventi dar tik keletas mėnesių, su šių dviejų vaistų kombinacija 63 nuoširdžiai ty ligonių gyvena jau daugiau kaip metai, o kai kurie jau po trejus metus.

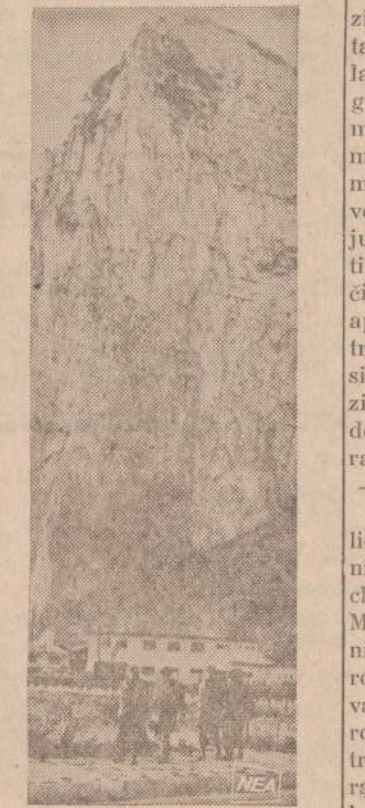
Tie 108 pacientai sirgo: 64 asmenys žarnų vėžiu, 14 skilvio vėžiu, 14 blužnies vėžiu ir 16 plaučių vėžiu.

Anglijoje pradėtas spausdinti visų Vakarų Europoje išleistų knygų katalogas.

Kataloge bus apie 13 milijonų pavadinimų, jis sudarys 660 tomų po 700 puslapių. Darbas užtruks 12 metų.

TRUMPAI

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejų reikalinga lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročiams pavaizduoti, Kūčių ir Kalėdų

Gibraltar uolos matosi už Ispanijos kareivių patrulio. Santykiai tarp Ispanijos ir Britanijos pablogėjo, nes viena reikalauja Gibraltarą sugrąžinti jai, o kita — atsikalo.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA OFISO TARNAUTOJA ARBA TARNAUTOJAS Lengvas darbas, geras atlyginimas Reikia suprasti angliškai. Kreiptis į Naujienos, 1739 So. Halsted St. Tel. HA 1-6100

CANDY PRODUCTION

1st & 2nd shifts.

Experience not necessary.

If you are looking for good working conditions with pleasant surroundings, steady job, then please see us. We offer pension plan, Christmas bonus of one weeks earnings, 6 paid holidays, 1 week vacation after 1 year, free meals, free coffee during break. Free turkey on Thanksgiving day. Free uniforms and over time.

Ask for BOB UYEDA

F & F LABS

3501 West 48 Place

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

SET-UP MAN Experienced. For Steel Rule Dies. Salary open. Excellent opportunity for advancement. Paid Holidays. Must speak & Read English. 421-7996

SHIPPING CLERK PERMANENT POSITION Near N. W. and Union stations. 40 hour week. Good benefits. Top pay for top men. CALL CE 6-3309

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

OFFICE DESK 2 office chairs Excel. condition. A buy at \$200 See to appreciate 646-4631

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMA LABAI GERAM STOVY SPALVOVA T. V., gražiam kabinetui fotografas ir radijo, 3 kolkteilių stalikui ir lova su visais priedais ir spintelė. ALBINAS RUDINSKAS, 4839 W. 14 St., Cicero Telef. TO 3-3714

įvairių parėdų, eglutės puošimo, stalo parengimo, valgių, kalėdinių kostiumų, šokių ir kitokių apeigų foto nuotraukų bei aprašymų. Taip vadinami senosios ar naujosios emigracijos lietuvių tokias Kūčių ar Kalėdų apeigų nuotraukas ar nors fotografijų negatyvus turintieji, maloniai prašomi Muziejui jas perleisti ar nors ribotam laikui paskolinti. Taipogi labai pagedaujanami Kūčių apeigų aprašymai: būrimai, spėjimai, tvartuose gyvulių lankymas, šėrimas jų, trobų šlavimas ir kt. Praktikuotų Lietuvoje apeigų aprašymai. Muziejui jie bus tinkamai apsaugoti ir dėkingai liudys svetimtaučiams ir mūsų jaunajai kartai apie gražius lietuvių papročius, tradicijas. Visiems BLKM atsiliepusiems šiuo reikalu, Muziejaus prezidentas bus labai dėkingas ir duos tuo reikalu raštišką padėką. BLKM

Aktorė Eglė Vilutienė spalio mėn. 26 d., sekmadienį, Jau-nimo Centre Lietuvių Foto Archyvo ruošiamame Humoro ir Muzikos vakare vadovaus meninei programai, pristatys vakaro dalyviams programoje dalyvaujančius rašytoją Aloyzą Baroną, aktorius Kazį Veselką ir trio: Povilą Matiušką, muz. Petrą Armoną ir Manigirdą Motekaitį. Vakaro pradžia 4 val. po pietų. Vakaro dalyviai bus pavašinti ir paskirslytos laimingiesiems dovanos. (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA OFISO TARNAUTOJA ARBA TARNAUTOJAS Lengvas darbas, geras atlyginimas Reikia suprasti angliškai. Kreiptis į Naujienos, 1739 So. Halsted St. Tel. HA 1-6100

CANDY PRODUCTION

1st & 2nd shifts.

Experience not necessary.

If you are looking for good working conditions with pleasant surroundings, steady job, then please see us. We offer pension plan, Christmas bonus of one weeks earnings, 6 paid holidays, 1 week vacation after 1 year, free meals, free coffee during break. Free turkey on Thanksgiving day. Free uniforms and over time.

Ask for BOB UYEDA

F & F LABS

3501 West 48 Place

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

GENERAL OFFICE We are in need of a young lady to do a variety of office duties. Applicants should be able to type and be willing to learn Dictaphone. Must have pleasant phone voice. EXCELLENT WORKING CONDITIONS AND MANY FRINGE BENEFITS.

CHICAGO 7-UP BOTTLING CO. 4544 W. CARROLL AVE., CHICAGO, ILL. CO 1-2222

TYPIST Accurate typist to type checks and misc. reports in accounts payable department in modern Loop office. Good salary, profit sharing, and other benefits.

F. W. MEANS & COMPANY Mr. CARLSON 372-3424

TYPIST — GENERAL OFFICE Permanent position in new air-conditioned office. Free hospitalization and other fringe benefits. LEWIS SCREW CO. 4114 So. PEORIA Mr. A M A D O Tel. 254-4000

SECRETARY CAPABLE OF SHORTHAND & TYPING. At least 1 year experience preferred.

Pleasant working conditions. Excellent salary. Benefits. Hours 8-4:30 Monday thru Saturday. Wednesdays off. Call Mr. OPPENHEIMER KE 6-3000

OUTSTANDING OPPORTUNITY Immediate opening. SECRETARY FOR DEVELOPMENT DEPT. For well known college Prep. — Start \$115. Excel. private parking. Extra benefits. Free lunch and coffee. Very congenial working conds. Permanent position. Call Mr. PARAMORE HA 1-5900 Ext. 70

TYPIST — GENERAL OFFICE Moving soon to loop location Small - congenial office. Tel. 261-7421

CLERK TYPIST Variety of duties. Permanent position in new clean office. Excellent fringe benefits with regular salary increases. Good transportation or parking facilities. 421-2136

NIGHT SHIFT Cashier and counter girl at Harris Trust & Savings, Canteen Corp. Call AL NOWAKOWSKI 461-2073

BOY U.S. SAVINGS BONDS WHERE YOU BANK OR WORK

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJŲ, KREPITKES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI. DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai. VILLA - WEST, 135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0600

HOME INSURANCE Call: Frank Zepoils 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange [staigo]) Pigūs automobilų draudimai.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RRepublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTORA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

DAŽYMAS Pigių dažų kambarius, valau kilimus ir baldus. I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lektuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamė kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŲSE"

RUDENIOP BE NAMŲ Prie Ford City 9 metų 5 1/2 kamb. gražus mūras, apie 40 pėdų lotas, šalia garažas. \$22,700. STAY 4 BUTŲ puikus mūras Marquette Parke, 2 po 6 kamb. ir 2 mažesni butai. Naujas gazu šildymas. 3 auto mūrinis garažas. \$40,900. JAUKI TAVERNA, 2 namai, geros pajamos. Brighton Parke. Įmokėti apie \$12,000. MŪRINIS BUNGALOW Marquette Parke. Naujas gazu šildymas, garažas. \$18,200. PAJAMŲ MŪRAS ant kampo, 2 butai, 6 ir 3 kamb. ir 2 auto garažas, naujas šildymas, negilus beismontas, arti ofiso. \$21,000. 2 BUTŲ GRAŽUS MŪRINIS, naujas gazu šildymas, garažas. Arti mūsų. \$27,900. LOTAS 30 p. Marq. Parke. \$11,000.

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450

GREITAS IR TVARKINGAS VISOKIAUSIŲ NUO SVAYBIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS. Be to šioje kontoroje daromi ir lūidijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki bla-kai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopa ap-drauda, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

MEDINIS 5 ir 4 moderniški butai. 2 auto garažas. 45 ir Talman. Vieną butą tuoj galima užimti. Geras pirkynis. ŠIMAITIS REALTY INCOME TAX SERVICE 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

PARDUODAMI 3 gretimi namai šiaurinėje Čikagos daly, labai gerai vietoj, patogiom sąlygom. Teirautis telef. 334-7379 ar 927-2352.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai! Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesuose. Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "touchpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 Įkainavimas veiltu, kreipkitės bet kada.